ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Із змінами і доповненнями,
вченою радою університету,
протокол № __ від _____ 202_ р.,
уведеними в дію наказом ректора
№ __ від _____ 202_ р.

Ректор

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю А 4 Середня освіта

предметною спеціальністю А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

галузь знань: А ОСВІТА

Тернопіль, 202_ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А 4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А 4.03 Середня освіта (Історія та Громадянська освіта)
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	__
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю середня освіта (історія та громадянська освіта)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель-магістр середня освіта (історія та громадянська освіта)

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
_____ Надія ДРОБИК
«__» _____ 202_ р.

ВНЕСЕНО ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ
проєктною групою ОПП «Середня освіта (Історія та
громадянська освіта)»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

гарант освітньої програми
_____ Володимир СТАРКА
«__» _____ 202_ р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія та Громадянська освіта) затверджена вченою радою університету, 27 червня 2017 р. (протокол № 13) і уведена в дію наказом ректора №. 220-р 13 від 30 серпня 2017 р. Із змінами і доповненнями затверджувалися вченою радою університету в 2019 р. (протокол № 13 від 25 червня 2019 р.), у 2020 р. (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.), у 2021 р. (протокол № 13 від 29 червня 2021 р.,), у 2022 р. (протокол № 13 від 28 червня 2022 р.), у 2023 р. (протокол № 11 від 27 червня 2023 р.) у 2024 р. (протокол № 13 від 28 травня 2024 р.), у 2025 р. (протокол № 14 від 24 червня 2025 р.).

Зміни та доповнення здійснено проєктною групою історичного факультету у складі:

Володимир СТАРКА, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *керівник проектної групи, гарант освітньої програми*.

Іван КУЦИЙ, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи;*

Микола МОСКАЛЮК, доктор історичних наук, професор кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *член проектної групи;*

Фік Олексій, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання за освітньою програмою «Середня освіта (Історія)» ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

Ярослава КОВБАСЮК, директор гімназії імені Романа Завадовича м. Зборова, *(роботодавець);*

Федір ПОЛЯНСЬКИЙ, директор Державного архіву Тернопільської області – *зовнішній стейкхолдер (роботодавець).*

Ренцензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Андрій КРИСЬКОВ, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри інформаційної діяльності та соціальних наук Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

014.03 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)

І. - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка історичний факультет кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук, історичного факультету
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А 4 Середня освіта
Офіційна назва освітньої програми	«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)» Secondary Education (History)
Предметна спеціальність	А 4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня кваліфікація	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю середня освіта (історія та громадянська освіта) Master of Secondary Education with a Specialization in Secondary Education (History and Civic Education)
Професійна кваліфікація	Вчитель-магістр (Середня освіта (Історія та громадянська освіта)) Teacher-Master (Secondary Education (History and Civic Education))
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Магістр Спеціальність: Середня освіта Предметна спеціальність: Середня освіта (Історія та громадянська освіта) Освітня програма: «Історія та громадянська освіта)» Higher education degree: Master Specialty: Secondary Education Subject specialty: Secondary Education (History and Civic Education) Educational program: "History and Civic Education"
Форма здобуття освіти за освітньою програмою **Розрахункові строки виконання**	**Форма навчання:** очна (денна), заочна. **Розрахунковий термін навчання:** 1 рік, 4 місяці

освітньої програми	
Мова(и) навчання	Українська
Цикл / рівень	Другий (магістерський) рівень НРК - 7 рівень, FQ-ENEA - другий цикл, EQF-LLL - 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	**Тип диплома** – одиничний Обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС
Передумови	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Наявність акредитації	
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/history/opp_014.03.php

2 – Мета освітньої програми

Надати теоретичні знання та практичні уміння для успішної підготовки фахівця другого (магістерського) рівня спеціальності А 4 Середня освіта, предметної спеціальності (Історія та громадянська освіта) до навчально-виховної, науково-методичної, організаційної діяльності в якості вчителів історії закладів загальної середньої освіти; та надати освіту в галузі історичної науки з широким доступом до працевлаштування; сформувати професійно-педагогічні компетентності необхідні для подальшого навчання і особистісного розвитку.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	*Галузь знань*: А Освіта *Спеціальність*: А 4 Середня освіта *Предметна спеціальність:* Середня освіта (Історія та громадянська освіта) *Об'єкт вивчення* – організація і забезпечення освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти; педагогічні теорії, концепції, методики викладання освітніх і спеціальних дисциплін. *Цілі навчання* – підготовка фахівців, здатних розв'язувати завдання і проблеми за предметною спеціальністю в освітній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. *Теоретичний зміст предметної області* – сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв'язання

	завдань та проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. *Методи, методики та технології* – загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, освітні технології і методики формування системи компетентностей за предметною спеціальністю в закладах загальної середньої освіти. *Інструментарій та обладнання* – сучасне інформаційнокомунікаційне обладнання й устаткування для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; інформаційні ресурси, технології та методики; бази для проведення практик.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма, що відповідає сучасному стану історичної науки з прикладною орієнтацією на підготовку фахівців у галузі освіти – вчителів історії, істориків.
Основний фокус освітньої програми	Загальна освіта в галузі А Освіта спеціальності А 4 Середня освіта (історія та громадянська освіта). Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, історик, вчитель історії.
Особливості програми	Передбачає практичну підготовку та взаємне доповнення науково-предметних і методичних компонентів, що сприяє якісному оволодінню фундаментальними історичними знаннями з належною їх трансформацією у практичну педагогічну площину. Забезпечує реалізацію права здобувача вищої освіти на індивідуальну освітню траєкторію, вільний вибір навчальних дисциплін та академічну мобільність відповідно до принципів ЄКТС. Орієнтує на формування здатності до самостійної науково-педагогічної діяльності через виконання магістерської кваліфікаційної роботи з актуальних проблем вітчизняної або всесвітньої історії та їх методичного втілення у шкільному курсі. Забезпечує опанування сучасних цифрових інструментів і медійних технологій для викладання історії – онлайн-архівів, геоінформаційних сервісів, платформ дистанційного навчання та візуалізації історичних даних, як невід'ємної складової професійної компетентності вчителя. Спрямована на формування національної та громадянської ідентичності учнів засобами шкільного курсу історії, розвиток критичного мислення, здатності протидіяти фальсифікаціям і маніпуляціям історичною пам'яттю. Реалізується у партнерстві з базовими закладами загальної середньої освіти, музеями, архівами та громадськими

	організаціями як майданчиками практичної підготовки, із залученням роботодавців до проєктування змісту освітньої програми.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 може працювати: 2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти;
Подальше навчання	Можливість здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтується на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної і дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних завдань, виконання проектів, виробничих практик, написання магістерської кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано/незараховано»), ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Види оцінювання: поточний контроль, модульний контроль, ІНДЗ, підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування). Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетенції	
Інтегральна компетентність	Здатність розширювати, поглиблювати та удосконалювати рівень знань й умінь в галузі історичних і суспільно-політичних наук і професійної діяльності шляхом проведення досліджень та здійснення інновацій, використовуючи сучасні технології та інноваційні засоби навчання; вирішувати складні професійні та життєві проблеми.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу процесів та явищ в історії, механізмів та розуміння їх причинно-наслідкових зв'язків. **ЗК 2.** Здатність формулювати нові проблеми в області історії, вибирати належні напрями та відповідні методи для їх розгляду; оволодіти методами та способами аналізу історичних подій та явищ. Здатність впровадження наукових досліджень у

	професійній та інноваційній діяльності, здатність генерувати нові ідеї**.** **ЗК 3.** Здатність створювати стратегію діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних виробничих інтересів; організовувати свою роботу або роботу в команді, дотримуючись культури стосунків, готовності до критики і самокритики; здатність до саморозвитку і самовдосконалення. **ЗК 4.** Уміння виявляти шанобливе ставлення до української національної культури, розуміти й цінувати культурне розмаїття та мультикультурність суспільства; здатність до усвідомленого вираження національної культурної ідентичності та творчої самореалізації (культурна компетентність). **ЗК 5.** Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, норм службової етики, делікатність, толерантність, співчуття, професійний (педагогічний) оптимізм, дотримання норм і принципів професійної етики. **ЗК 6.** Відкритість до нових знань, ідей і технологій; здатність продукувати не стандартні ідеї, творчо підходити до вирішення проблеми чи виконання завдань. **ЗК 7.** Здатність діяти на засадах академічної та професійної доброчесності, етичних принципів, поваги до авторства, інтелектуальної власності та академічної свободи.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	**ФК 1**. Здатність забезпечувати здобуття освіти державною мовою; спілкуватися іноземною мовою; формувати та розвивати мовно-комунікативні уміння і навички учнів (мовно-комунікативна компетентність). **ФК 2**. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов`язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові, предметні компетентності та уміння; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати та використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення формувати ціннісне ставлення учнів (предметно-методична компетентність). **ФК 3**. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси (інформаційно-цифрова компетентність); формувати здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі. **ФК 4**. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організовувати їхню позитивну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною (психологічна компетентність).

	ФК 5. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; поціновувати та усвідомлювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі (емоційно-етична компетентність). **ФК 6.** Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами, вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами (компетентність педагогічного партнерства). **ФК 7.** Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей, інтересів; здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами (інклюзивна компетентність). **ФК 8.** Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров`язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров`я під час професійної діяльності (здоров`язбережувальна компетентність). **ФК 9.** Здатність прогнозувати результати освітнього процесу; планувати освітній процес (прогностична компетентність) **ФК 10.** Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти; організовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти; організовувати осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти (організаційна компетентність). **ФК 11.** Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; аналізувати результати навчання здобувачів освіти; формувати спроможність у здобувачів освіти до самоцінювання і взаємооцінювання результатів навчання (оцінювально-аналітична компетентність). **ФК 12.** Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег; надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку, інноваційній діяльності (компетенція здатності до навчання впродовж життя). **ФК 13.** Здатність визначати, формулювати та розв'язувати наукові проблеми, аналізувати соціально-значущі процеси та робити науково обґрунтовані висновки; здатність до

	перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету (загальнонаукова компетентність). **ФК 14.** Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі історії для теоретичного освоєння загально професійних дисциплін і вирішення практичних завдань. **ФК 15.** Здатність застосовувати знання, вміння і навички з галузі регіональної історії. **ФК 16.** Здатність вивчати та аналізувати проблеми соціально-економічного розвитку, які зумовлені суспільно-історичним і культурним розвитком України. **ФК 17.** Здатність добре розбиратися у сучасній суспільно-політичній ситуації з метою формування особистості з адекватною громадянською позицією, з'ясовувати небезпечні глобальні тенденції і глобальні проблеми розвитку людства та здійснювати пошуки шляхів їх подолання. **ФК 18.** Здатність узагальнити засвоєні знання та сформовані вміння у процесі теоретичної та практичної підготовки під час підготовки та захисту магістерської роботи та формування професійних компетентностей у майбутній науково-дослідній роботі. **ФК 19.** Здатність здійснювати освітню та дослідницьку діяльність на засадах академічної доброчесності, критичного аналізу історичної інформації, належного використання джерел, дотримання авторського права та етичного використання цифрових технологій і штучного інтелекту.
7 - Програмні результати навчання	

Знання та уміння	**ПРН 1.** Вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння комунікувати усно й письмово. **ПРН 2.** Володіє іноземною мовою та розуміє її функціональні особливості, що забезпечує ефективне спілкування; чітко формулює іноземною мовою власні думки, наміри й побажання, а також обґрунтовує свої дії в навчальному процесі та професійній взаємодії. **ПРН 3.** Має глибокі знання з освітньої галузі/предмета та усвідомлює можливості їх інтеграції з іншими галузями/предметами; володіє методами формування в учнів цілісного уявлення про галузь/предмет на основі актуальних наукових досягнень; обізнаний із ключовими та предметними компетентностями, визначеними державним стандартом базової середньої освіти. **ПРН 4.** Обізнаний з вимогами до результатів навчання, визначеними державним стандартом базової середньої освіти та типовими освітніми програмами; уміє визначати зміст навчального предмета і послідовність його вивчення з урахуванням вимог стандарту, освітніх програм, попередніх досягнень учнів та їхніх освітніх потреб. **ПРН 5.** Володіє сучасними методиками й технологіями моделювання змісту навчання історії в школі та вміє ефективно їх застосовувати.

	ПРН 6. Обізнаний з методиками та технологіями моделювання змісту освіти; здатен обирати й застосовувати сучасні й дієві методики навчання, виховання та розвитку учнів. Має навички використання методик для формування ключових і предметних компетентностей учнів під час вивчення дисциплін громадянської та історичної освітньої галузі. **ПРН 7.** Володіє навичками користування цифровими пристроями, базовим програмним забезпеченням, онлайн-сервісами та Інтернет-мережею; здатен ефективно застосовувати готові та створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси за потреби; обізнаний із принципами критичного оцінювання інформації та основами медіаграмотності. **ПРН 8.** Обізнаний з індивідуальними особливостями учнів (віковими, інтелектуальними, інтересами тощо) та їх впливом на засвоєння навчального матеріалу й процес соціалізації; знає, як виявляти та враховувати ці особливості в освітньому процесі. **ПРН 9.** Здатен формувати навчальну мотивацію учнів і застосовувати стратегії, що підтримують розвиток позитивної самооцінки та я-ідентичності; вміє створювати учнівську спільноту, де кожен відчуває свою цінність і приналежність. **ПРН 10.** Обізнаний з видами та інтенсивністю емоцій і почуттів, а також із причинами їх виникнення; здатен безпечно й конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, налагоджувати діалог і полілог з учнями та іншими учасниками, дотримуючись прав людини та загальновизнаних суспільних цінностей. **ПРН 11.** Знає сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, які сприяють розвитку уважності, саморегуляції, стресостійкості та налагодженню взаєморозуміння. **ПРН 12**. Володіє знаннями про переваги та ключові етапи встановлення суб'єкт-суб'єктних взаємин між учителем і учнями; здатен застосовувати механізми для ефективного налагодження таких взаємин. **ПРН 13.** Володіє знаннями про інструменти забезпечення інклюзивного навчання, а також принципи, форми та методи підтримки осіб з особливими освітніми потребами; застосовує ці інструменти в освітньому процесі та знає, як надавати педагогічну підтримку таким особам. **ПРН 14.** Обізнаний з ознаками безпечного освітнього середовища та основами профілактично-просвітницької роботи з питань безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни. **ПРН 15.** Володіє навичками створення умов для збереження психічного здоров'я дітей та організації освітнього середовища з урахуванням вимог безпеки життєдіяльності, санітарних норм і правил.

	ПРН 16. Володіє науковими методами аналізу та обробки інформації; знає принципи самоорганізації в живій та неживій природі, а також закономірності еволюції, відтворення і розвитку систем біосфери і ноосфери; здатен рефлексувати над власною професійною діяльністю. **ПРН 17.** Орієнтується в принципах формування цілісного погляду на основи філософії як системи знань та науково обґрунтовує особливості виникнення й розвитку соціальних явищ в умовах сучасного державотворення. **ПРН 18.** Володіє навичками інформаційно-описової діяльності, систематизації даних, структурування та опису предметної сфери, зокрема вміє виокремлювати ключові категорії, поняття, персоналії, проблемні групи або окремі проблеми, систематизувати концепції, технології та методи їх розв'язання, вести власну базу даних, а також готувати наукові роботи, реферати тощо. **ПРН 19.** Орієнтується в особливостях сучасної наукової історичної картини світу, її ключових проблемах і суперечностях; знає основні напрями та тенденції сучасного історичного дискурсу та його зв'язок із попередньою інтелектуальною історією; усвідомлює значення історії, а також її пізнавальний і культурний потенціал. **ПРН 20.** Володіє знаннями про вимоги до змістового наповнення освітнього середовища; здатен ефективно використовувати фізичний та інформаційний простори навчальних і інших приміщень закладу освіти як освітні ресурси. **ПРН 21.** Володіє методами педагогічного проектування; здатен визначати цілі освітнього процесу, спираючись на прогностичні методи планування. **ПРН 22.** Обізнаний з законодавчими вимогами до організації освітнього процесу; вміє планувати та проводити навчальні заняття різних типів, застосовувати різноманітні види і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також ефективно розподіляти навчальний час. **ПРН 23.** Володіє знаннями про різновиди оцінювання навчальних досягнень учнів; здатен використовувати різні форми та методи оцінювання їх результатів. **ПРН 24.** Обізнаний з освітніми інноваціями та їх характеристиками, а також із особливостями організації інноваційної педагогічної діяльності; вміє впроваджувати інновації у власну педагогічну практику та адаптувати їх до різних умов навчального процесу. **ПРН 25.** Вміє взаємодіяти з учасника освітнього процесу, щодо прийняття спільних рішень. **ПРН 26.** Вміє роз'яснювати учасникам освітнього процесу роль оцінювання в навчальному поступі, його процедури та залучати

	здобувачів освіти до оцінювання, взаємодіяти зі здобувачами освіти та їхніми батьками та іншими учасниками освітнього процесу щодо планування подальшої освітньої траєкторії. **ПРН 27.** Дотримуватися принципів академічної та професійної доброчесності в освітній, науково-дослідницькій та професійній діяльності, запобігати порушенням академічної доброчесності та коректно реагувати на їх прояви.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-професійної програми здійснюють штатні науково-педагогічні працівники ТНПУ, які мають наукові ступені та вчені звання і в повній мірі відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Частка НПП з науковими ступенями та вченими званнями становить 100%, з них 80% є докторами наук і професорами. Освітня та професійна кваліфікація кожного викладача відповідає змісту закріплених за ним освітніх компонентів програми. Наукова активність НПП підтверджується публікаціями в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, виданнях категорії А та Б, які представлені в рубриці «Науковці ТНПУ» Наукової бібліотеки імені Володимира Гнатюка. Рівень володіння іноземною мовою більшості НПП відповідає рівню В2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти. Усі викладачі програми зареєстровані в міжнародних наукових мережах ORCID, ResearcherID та Google Scholar. З метою підвищення професійного рівня НПП регулярно беруть участь у програмах професійного розвитку в установах-партнерах університету в Україні та за кордоном, а також залучаються до виконання міжнародних наукових проєктів. Викладання всіх фахових дисциплін освітньої програми здійснюється виключно докторами історичних наук, професорами, що забезпечує належний науковий рівень підготовки фахівців та відповідає найвищим стандартам якості вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітньо-професійної програми повністю відповідає ліцензійним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та є достатнім для гарантування якості освітнього процесу. Навчання здійснюється в корпусах ТНПУ № 1 та № 4, які мають належну соціальну інфраструктуру. Університет забезпечений лекційними аудиторіями з мультимедійним обладнанням, комп'ютерним класом, базами для проходження педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти, бібліотекою та читальним залом, гуртожитком і пунктами харчування.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	*Інформаційне забезпечення* освітнього процесу здійснюється через офіційний веб-сайт ТНПУ. У рубриці «Навчання» представлено графік освітнього процесу, освітні програми, навчальні плани, силабуси курсів та каталоги вибіркових дисциплін. Інформаційний портал університету містить відомості історичного факультету щодо розкладу занять, проведення практик, модульних і

	підсумкових контролів, підсумкової атестації та ліквідації академічної заборгованості. На сторінці історичного факультету в рубриці «Факультети» розміщено інформацію про професорсько-викладацький склад кафедр, систему внутрішнього забезпечення якості освіти, дуальну форму навчання та роботу наукового товариства здобувачів вищої освіти і молодих учених. Рубрика «Бібліотека» забезпечує доступ до електронного каталогу, репозитарію, наукових і фахових видань, а також до міжнародних науково-метричних баз Scopus та Web of Science. У навчальних корпусах ТНПУ наявні точки бездротового доступу до мережі Інтернет. Навчально-методичне забезпечення освітньо-професійної програми здійснюється за допомогою електронних навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін (ЕНМКНД), які розміщені в системі управління навчальними ресурсами Moodle та є загальнодоступними через мережу Інтернет. До складу кожного ЕНМКНД входять: робочі програми навчальних дисциплін; навчальний контент, що охоплює лекційні матеріали та зміст практичних занять; матеріали для організації самостійної роботи здобувачів; контрольні завдання для поточної та підсумкової перевірки знань; тематика індивідуально-дослідних завдань; а також перелік рекомендованих навчальних та інформаційних джерел.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	У рамках укладених міжуніверситетських угод передбачено участь здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТНПУ в програмах академічного обміну з закладами вищої освіти України. Студенти мають змогу здійснювати навчання, а викладачі — підвищувати кваліфікацію шляхом стажування в партнерських університетах із подальшим взаємним визнанням результатів на основі ЄКТС.

Міжнародна кредитна мобільність	У межах міжнародного академічного (навчально-освітнього та науково-дослідного) і культурного обміну здобувачі вищої освіти ТНПУ, відповідно до чинних угод про міжнародну кредитну мобільність, мають право навчатися на базі університетів-партнерів із подальшим взаємним визнанням освітніх результатів, брати участь у дослідницьких проєктах, наукових публікаціях, а також відвідувати лекції, семінари, конференції та мовні курси. Передбачена можливість здобуття подвійного диплома шляхом навчання в університетах Європи, у тому числі в університеті Яноша Длугоша у Ченстохові (Республіка Польща).
Навчання іноземних	Не здійснюється

здобувачі в вищої освіти	

2. Перелік-компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

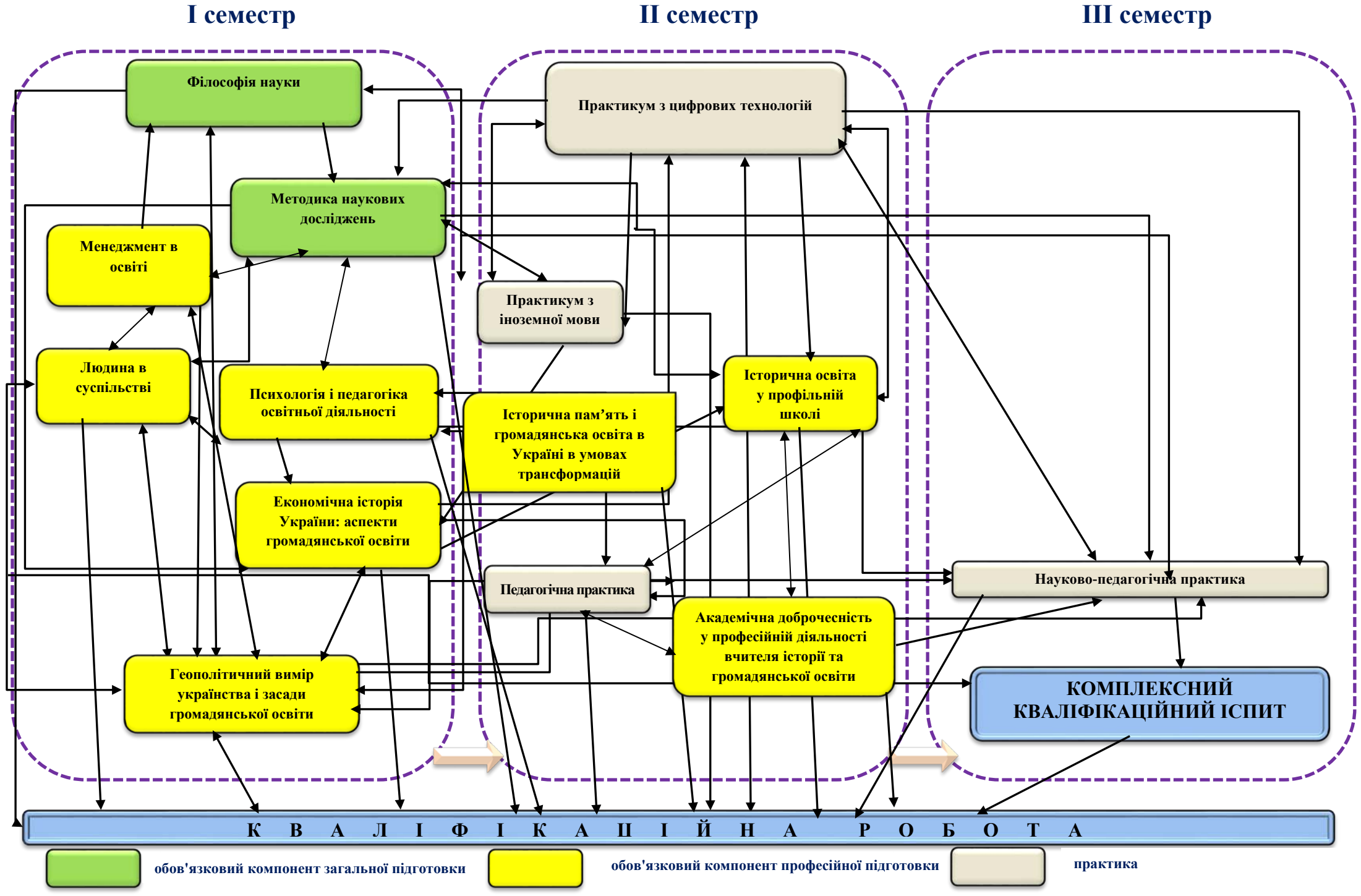
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
І. Обов'язкові компоненти ОП 1.1. Загальна підготовка			
ОК 1.	Методика наукових досліджень	**3**	залік
ОК 2.	Філософія науки	**3**	екзамен
1.2. Професійна підготовка			
ОК 3.	Менеджмент в освіті	**3**	екзамен
ОК 4.	Людина в суспільстві	**4**	екзамен
ОК 5.	Психологія і педагогіка освітньої діяльності	**3**	екзамен
ОК 6.	Історична пам'ять і громадянська освіта в Україні в умовах суспільних трансформацій	**4**	екзамен
ОК 7.	Історична освіта у профільній школі	**4**	екзамен
ОК 8.	Геополітичний вимір українства і засади громадянської освіти	**5**	екзамен
ОК 9.	Економічна історія України: аспекти громадянської освіти.	**4**	екзамен
ОК 10	Академічна доброчесність у професійній діяльності вчителя історії та громадянської освіти	**3**	залік
Обсяг обов'язкових компонент професійної підготовки		**36**	
1.3. Практика			

ОК 11.	Практикум з цифрових технологій	**3**	залік
ОК 12.	Педагогічна практика	**12**	залік
ОК 13.	Науково-педагогічна практика	**12**	залік
ОК 14.	Практикум з іноземної мови	**3**	залік
Обсяг обов'язкових компонент практичної підготовки		**30**	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		**66**	
ІІ. Вибіркові компоненти ОП			
2.1. Загальна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	**6**	залік
2.2.2. Професійна підготовка			
	Вибіркові компоненти*	**18**	залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		**24**	
ІІІ. Атестація			

А 1	Кваліфікаційна робота		публічний захист
А 2	Комплексний кваліфікаційний іспит		екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**90**	

**Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибіркових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.*

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта) здійснюється формах (поєднанні форм), з урахуванням стандартів вищої освіти: – комплексного кваліфікаційного іспиту; – публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи; і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр середньої освіти за предметною спеціальністю середня освіта (історія та громадянська освіта)
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота є формою атестації для присудження магістерського ступеня вищої освіти. Вона передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в предметній галузі; має на меті застосування певних теорій та методів педагогічних наук; характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вона відповідає вимогам оригінальності, унікальності та неповторності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку. Кваліфікаційна робота не містить академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації й обов'язково проходить перевірку на плагіат на освітній платформі ТНПУ Moodle. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті ТНПУ або у репозитарії ТНПУ.
	Усний виступ магістранта на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, передбачає: – обґрунтування актуальності теми; – визначення мети магістерської роботи,

Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	логіки реалізації конкретних завдань; – розкриття сутності наукової новизни і практичної значимості отриманих результатів дослідження; – виклад висновків, рекомендацій. Магістрант зобов'язаний також по суті відповісти на запитання членів Екзаменаційної комісії та присутніх, дати арґументовані роз'яснення щодо критичних зауважень рецензії. Під час виступу випускник магістратури повинен прагнути продемонструвати вільне володіння матеріалом дослідження й довести наукову та практичну цінність виконаної роботи, зокрема: – виявити ґрунтовну обізнаність і широку ерудицію щодо обраної проблеми і предмету дослідження, у тому числі у зарубіжних джерелах, в контексті своєї спеціальності; – показати інноваційний характер самостійно отриманих результатів; – поєднати виступ із використанням мультимедійних засобів, демонструванням таблиць, схем. В умовах, коли можливості фізичного відвідування приміщень університету здобувачами обмежені або відсутні, традиційні інструменти атестації не можуть бути застосовані з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини), у ТНПУ як правило, застосовується дистанційна або комбінована (змішана) форма захисту магістерської роботи.
Вимоги до атестаційного/ єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	Комплексний кваліфікаційний іспит є формою атестації для присвоєння професійних кваліфікацій за ОП, метою якого є встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми (рівня сформованості у здобувачів ОП загальних і спеціальних компетентностей вчителя історії та громадянської освіти ЗЗСО.

	Мета іспиту – перевірка рівня сформованості фахових знань, умінь і компетентностей, необхідних для присвоєння професійної кваліфікації за ОП. Зміст іспиту охоплює: ключові положення з теорії та методології навчання суспільних дисциплін у профільній школі; знання основних періодів, процесів і подій української та всесвітньої історії; здатність до критичного аналізу історичних джерел та інтерпретацій. Форма проведення – письмова (тестування, розгорнуті відповіді, аналіз джерел тощо). Оцінювання здійснюється екзаменаційною комісією за критеріями: повнота та правильність відповідей; логічність і аргументованість міркувань; фахова мова і стиль викладу; самостійність суджень. Зміст комплексного кваліфікаційного іспиту визначається змістом освітніх компонентів, які забезпечують формування компетентностей, передбачених відповідним професійним стандартом.
Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	«Вчитель закладу загальної середньої освіти» затверджено: наказ МОН України № 1225 від 29.08.2024 р.
Перелік компетентностей, визначених Професійним стандартом	Враховано такі професійні компетентності: А (А1 (А 1.1, А 1.4), А 2 (А 2.1, А 2.2, А 2.3, А 2.4, А 2.5), А 3 (А 3.1, А 3.2, А 3.3)), Б (Б1 (Б 1.1, Б 1.2, Б 1.3, Б 1.4), Б2 (Б 2.1, Б 2.2, Б 2.3) Б 3 (Б 3.1, Б 3.2, Б 3.3)) В (В1. (В 1.1, В 1.2, В 1.3), В2. (В 2.1, В 2.2, В 2.3, В 2.4)), Г (Г1. (Г1.1, Г 1.2), Г2. (Г 2.1, Г 2.2, Г 2.1), Г3. (Г 3.1, Г 3.2, Г 3.3)), Д (Д1. (Д 1.1, Д 1.2, Д 1.3)).
Вимоги до атестації здобувачів за умови присвоєння професійної кваліфікації	Присвоєння професійної кваліфікації за ОП здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, відповідного професійного стандарту та «Положення про присвоєння професійних кваліфікацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». Формою атестації для присвоєння професійної

	кваліфікації є комплексний кваліфікаційний іспит (екзамен), метою якого є встановлення рівня опанування здобувачами вищої освіти знаннями, вміннями, навичками та компетентностями, що передбачені для присвоєння відповідної професійної кваліфікації. Зміст комплексного кваліфікаційного іспиту (екзамену) визначається тематикою освітніх компонентів, які забезпечують формування компетентностей, передбачених відповідним професійним стандартом. Умовою присвоєння професійної кваліфікації є складання комплексного кваліфікаційного іспиту на оцінку не менше ніж на 60 балів.

Атестація здійснюється відкрито і публічно

Внутрішнє забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах: • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

	• Положення про організацію та проведення практик студентів • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науковопедагогічних працівників. Положення про реалізацію права на академічну мобільність • Положенння про центр забезпечення якості освіти:
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науковопедагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науковопедагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти державного (місцевого) бюджету • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників • Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на веб-сайті ТНПУ.
Підвищення кваліфікації науковопедагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим вченою радою університету та уведеним в дію наказом ректора Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. В ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Здобувачі ОП забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють: • Положення про організацію самостійної роботи студентів; • Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка

	• Положення про електронний навчальнометодичний комплекс навчальної дисципліни
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	У ТНПУ діє: • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти; • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників В ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності Усі здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі MOODLE.
Інші процедури і заходи	В ТНПУ діють: • Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти • Програма заходів із забезпечення якості освіти

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	**ОК 2**	**ОК 3**	**ОК 4**	**ОК 5**	**ОК 6**	**ОК 7**	**ОК 8**	**ОК 9**	**ОК 10**	**ОК 11**	**ОК 12**	**ОК 13**	**ОК 14**	**А 1**	**А 2**
ЗК 1	+	+		+	+	+	+	+	+		+		+		+	+
ЗК 2	+	+		+		+	+	+	+			+	+		+	+
ЗК 3	+	+	+	+	+		+					+	+		+	+
ЗК 4					+	+		+	+			+	+	+	+	+
ЗК 5			+		+		+			+		+			+	+
ЗК 6	+	+	+	+	+		+				+	+	+		+	+
ЗК 7										+						
ФК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 2			+				+			+		+	+		+	+
ФК 3	+									+	+	+	+		+	+
ФК 4					+							+	+		+	+
ФК 5					+		+					+	+		+	+
ФК 6			+		+		+					+	+		+	+
ФК 7			+		+		+					+	+		+	+
ФК 8			+		+		+					+	+		+	+
ФК 9			+				+					+	+		+	+
ФК 10			+		+		+					+	+		+	+
ФК 11		+	+	+	+		+					+	+		+	+
ФК 12		+	+	+	+		+					+	+		+	+
ФК 13	+	+	+	+	+		+	+	+				+		+	+

ФК 14	+						+	+	+		+	+	+		+	+
ФК 15						+	+	+	+			+	+		+	+

ФК 16		+		+		+		+	+				+		+	+
ФК 17		+		+		+		+	+		+	+	+		+	+
ФК 18	+	+		+		+	+	+	+		+	+	+		+	+
ФК 19										+						

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	**ОК 2**	**ОК 3**	**ОК 4**	**ОК 5**	**ОК 6**	**ОК 7**	**ОК 8**	**ОК 9**	**ОК 10**	**ОК 11**	**ОК 12**	**ОК 13**	**ОК 14**	**А 1**	**А 2**
ПРН 1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2														+	+	+
ПРН 3	+		+			+	+	+	+			+	+		+	+
ПРН 4			+				+					+	+		+	+
ПРН 5			+				+				+	+	+		+	+
ПРН 6			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 7			+							+	+	+	+		+	+
ПРН 8			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 9			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 10					+		+					+	+		+	+
ПРН 11			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 12			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 13			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 14			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 15					+							+	+		+	+
ПРН 16	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+		+	+
ПРН 17	+	+		+								+	+		+	+
ПРН 18	+	+		+		+		+	+		+	+	+		+	+
ПРН 19	+					+		+	+			+	+		+	+
ПРН 20			+			+	+	+	+		+	+	+		+	+
ПРН 21			+		+		+					+	+		+	+
ПРН 22			+				+			+		+	+		+	+
ПРН 23			+				+					+	+		+	+
ПРН 24			+				+					+	+		+	+
ПРН 25			+		+	+	+	+	+			+	+		+	+
ПРН 26			+		+	+	+	+	+			+	+		+	+
ПРН 27										+						

6. Використана та рекомендована література:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
2. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 No 1341 (зі змінами) [Електронний ресурс].URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п
3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. No 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. No 365) [Електронний ресурс].URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365- 2021-%D0%BF#Text
4. Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]: Національний класифікатор України: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 No327 / Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. URL: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
5. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL:http://erasmusplus.org.ua/en/news/1162-ects-user-guide-2015-in-english-and-ukrainian-languagesare-available-in-e-format.html
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від від 27.03.2025 No 512). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/03/27/nakaz-mon-512-vid-27-03-2025.pdf
8. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова ; за ред. В.Г. Кременя. Київ: НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: 34 http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
9. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 №686 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text
10. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту». [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text 11. Роз’яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник [Електронне видання] / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. – Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. – 127 с.
12. Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти (додаток до «Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми»). URL: https://naqa.gov.ua/wp- content/uploads/
13. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» затверджено: наказ МОН України № 1225 від 29.08.2024 р.
14. Керівникам вищих навчальних закладів : лист МОН України від 28.04.2017 No1/9-239. URL: https://pstu.edu/wp- content/uploads/2019/01/